

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. Русе, 11.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РУСЕ в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мария Велкова

при участието на секретаря Недялка Неделчева
като разгледа докладваното от Мария Велкова Гражданско дело №
20234500100478 по описа за 2023 година

Предявен е пряк иск за заплащане на застрахователно обезщетение за причинени неимуществени и имуществени вреди с правно основание **чл.432 от КЗ**.

Ищецът М. П. Л. твърди, че на 10.02.2023 г. около 22:50 ч., в гр.Русе, бул.,„Христо Ботев“ до №12 в посока изхода на града към гр. Разград, л.а. марка „Фолксваген“, модел „Пасат“ с рег.№ Р 8018 КН, управляван от Д. И. И., нарушил правилата за движение по пътищата, като се отклонил от посоката си на движение, напуснал пътното платно, качвайки се на тротоара и се блъснал челно в метален стълб на тролейбусна мрежа. В резултат на настъпил инцидент му били причинени телесни повреди в качеството му на пътник в увреждащия лек автомобил. Във връзка с ПТП било образувано ДП №44/2023 г. по описа на ОДМВР - Русе, пр.пр. №601/2023 г. По описа на ОП- Русе. Причина за настъпване на произшествието били допуснатите от водача на л.а. „Фолксваген“ с рег. №Р 8018 КН нарушения на правилата за движение по пътищата. В конкретната ситуация за него били наА.це определени, фиксирани в закона задължения за спазване правилата за движение по пътищата и съществувала пряка причинна връзка между деянието на Д. И. и настъпилите общественоопасни последици- причинените телесни увреждания. За увреждащия л.а. „Фолксваген“ с рег.№ Р 8018 КН, управляван от Д. И. И., имало сключена застраховка "Гражданска отговорност" с ответника ЗК „Лев Инс“ АД, със застрахователна полица № BG/22/122003719247, със срок на вА.дност една година, считано от 25.12.2022 г. до 24.12.2023 г., вА.дна към датата на настъпване на застрахователното събитие-10.02.2023 г. По силата на този договор, застрахователят покривал отговорността на застрахованите лица за причинените от тях неимуществени и имуществени вреди на трети лица, свързани с притежаването и използването на МПС, съгласно чл. 492 от КЗ в размер на 10 420 000 лв., която сума представлявала минималният размер на обезщетението за неимуществени и

имуществени вреди по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите. В качеството си на пострададъл предявил претенцията си за изплащане на застрахователно обезщетение като представил всички документи, с които разполагал пред ЗК „Лев Инс“ АД, получени от застрахователя на 29.03.2023 г. По случая била заведена щета №0000-1000-03-23-7245, по която застрахователят не предложил обезщетение в законоустановения срок. С оглед на изложеното били налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника за причинените му неимуществени и имуществени вреди. В резултат на процесното ПТП получил следните травматични увреждания: множествени счупвания на ребра; счупване на вътрешния малеолус; травма на други интраабдоминални органи; фрактура луксацио Лисфранк педис синистра; счупване на метатарзална кост; сътресение на мозъка; множество травми и наранявания по глава, тяло и крайници; психически стрес и др. След инцидента на 11.02.2023 г. бил приет в УМБАЛ „Канев“ АД- гр. Русе в отделение Обща, гнойно- септична, детска и еднокласова хирургия, докаран от екип на ЦСМП, с болки в областта на шията и ляв долен крайник. Назначени били изследвания, ехография, образни изследвания, КТ, рентгенографии, консултативни прегледи. От направената КТ била установена фрактура на 8-мо и 9-то ребро по скапуларната линия в дясно; от рентгенографията на глезенна става- лява: фрактура на медиалния малеол на лява глезенна става; от КТ на колянна става: фрактура на медиален малеол на лява глезенна става. При извършения преглед от ортопед и травматолог на 11.02.2023 г. било констатирано, че имал болки в областта на лява коленна става, лява глезенна става и ляво ходило, налице на охлузни рани по предно-медиално на лява подбедрица, данни за фрактура на тибиялен малеол, премачкване на меки тъкани на глезен и ходило. Поставена му била гипсова имобилизация, елевация на крайника, аналгетика. Поставена било и шийна яка. Имал главоболие, виене на свят, нямал ясен спомен за случилото се. От извършения преглед от ортопед и травматолог на 13.02.2023 г. била установена фрактура на медиален малеол на лява глезенна става, фрактура на 4-та метатарзална кост на ляво ходило, вероятна Лисфранк увреда на тарзометатарзални стави в ляво, с мнение за хоспитализация след изписване от хирургично отделение за доуточняване на състоянието на лява глезенна става и ходило и лечение. Проведено било консервативно лечение с диета и назначена терапия. Поставена му била окончателна диагноза: травма на други интраабдоминални органи. На 14.02.2023 г. бил изписан и насочен за извършване на лечение към ортопедично отделение. Издаден бил болничен лист за 4 дни за временна нетрудоспособност. На 14.02.2023 г. бил приет за лечение в УМБАЛ „Канев“ АД- гр. Русе, Клиника Ортопедия и травматология, с локален статус: спонтанна и палпаторна болка по ляво ходило и лява глезенна става, налице на хематом по ходилото и глезенната става, поставена гипсова имобилизация. Назначени били изследвания, КТ, рентгенографии, консултативни прегледи, ЕКГ. От направеното ЕКГ било установено- смутена проводимост по дясно бедро. След обсъждане на данните от направените изследвания било взето решение за извършване на оперативна интервенция. На 20.02.2023 г. му била извършена операция- открита репозиция на ставата на ляво бедро, артродеза на същата чрез поставяне на 3,5 мм винтове 2 МТ към медиална кунеиформе, кос винт от 2 МТ към интермедиална кунеиформе,

2 винта през 1МТ към медиална кунеIFORME. Извършена била артродеза с 3,5 ММ винт от 3МТ към интермедиалната кунеIFORME, артродеза на 4-та и 5-та МТ кост към латерална кунеIFORME посредством 2 К-игли, направен достъп към проксимална тибия в областта на туберкула на Жерди, отворен бил костен прозорец в проксималната тибия, взета била спонгиозна кост за присадък, същата била поставена в предварително направени отвори на съответните кости. Поставена била гипсова имобилизация. Ляв долен крайник бил имобилизиран с гипсова шина. Назначено било медикаментозно лечение. Поставената окончателна диагноза била: фрактура луксацио, лисфранк педис синистра. Изписан бил 24.02.2023 г. с указания да не натоварва крайника, необходимост от превръзки, след сваляне на имобилизация да се раздвижи, конците да се свалят на 14-тия ден от операцията. Издаден бил нов болничен лист за 40 дни за временна нетрудоспособност. На 26.04.2023 г. бил приет отново за лечение в УМБАЛ „Канев“ АД- гр.Русе за планирано отстраняване на част от имплантите- К игли на 4-ти и 5-ти лъч. Локален статус: оперативни цикатрикси от дорзомедиален и дорзолатерални достъпи до ляво ходило, както и латерално от туберозитас тибие на ляво коляно. Некротичен участък на част от дорзолатералния достъп, ограничена подвижност на лява глезенна става с ограничена дорзална флексия. Назначени били изследвания и рентгенографии. Било взето решение за извършване на оперативна интервенция. На 28.04.2023 г. Му била направена операция- разкрИ.е и екстракция на 2 броя К игли от 4-ти и 5-ти лъч, иригация и затваряне на достъпите. На 29.04.2023 г. Била поставена окончателна диагноза: статус пост фрактура луксацио Лисфранк педис синистра, остеосинтезис метА.ка. Бил изписан с препоръки да не натоварва крайника, конците да се свалят на 12 ден от операцията. Издаден бил нов болничен лист за срок от 30 дни за временна нетрудоспособност. На 21.06.2023 г. постъпил в отделение по физикална и рехабилитационна медицина към „УМБАЛ Медика РУСЕ“ ООД- гр.Русе, където му било проведено физиолечение и рехабилитация по повод фрактурата на ляво ходило. Към датата на постъпване все още имало нА.чие на оток и затруднени движения в глезенната става. Придвижвал се с две помощни средства. Бил изписан на 28.06.2023 г. с подобрение. На 27.03.2023 г., 11.04.2023 г., 29.05.2023 г., 15.06.2023 г. извършвал консултативни прегледи, поради влошеното му здравословно състояние и оплаквания от болки, ограничени движения и проследяване на състоянието му. Назначена му била терапия. За проведеното лечение извършил разходи в общ размер на 1019,58 лв. Във връзка с получената от него при процесното ПТП тежка травма, бил няколко месеца временно неработоспособен, съгласно болнични листи: E20230580770; E20230580772; E20230634386; E20231449194; E20231267570; E20231794274 общо 168 дни. Бил изключително амбициозен и работлив, добронамерен, отговорен човек с ясни амбиции и планове. Завършил средното си образование в Професионална гимназия по транспорт- гр.Русе с много добър успех. Работел през целия си живот и се доказал като човек, на който може да се разчита, справял се перфектно с работата си, израствайки в йерархията. Пътният инцидент му причинил внезапно и неочаквано увреждане на здравето и множество болки и страдания. С усилия се справял в ежедневието си и силно ограничил социалните си контакти, поради нА.чните и към момента болки и дискомфорт, които изпитвал в областта на травмите. Над пет месеца се

придвижвал с патерици, а към настоящия момент продължава да се придвижва с канадка. Над два месеца бил с поставен гипс след операцията. Преди процесното ПТП спортувал непрекъснато – играл футбол, посещавал често фитнес. След инцидента обаче бил в невъзможност да извършва любимите си занимания- да тренира футбол и да ходи на фитнес. Нараняванията значително затруднява. нормалното му ежедневие, както и всички физически активности. Изпитвал дискомфорт и силна болка в травмите. Не можел да спи спокойно от болките в областта на ребрата и крайниците, получавал задух, сърцебиене и сънувал кошмари, свързани с преживения инцидент. Търпял изключителни и постоянни болки. Имал замаяване, нестабилност в походката и главоболие. Получените увреждания затруднили значително ежедневието му и повлияли отрицателно на психологическото му състояние. За дълъг период от време бил временно нетрудоспособен, което се отразило негативно на изпълнението на служебните му задължения. Силният стрес изживян, както при самото ПТП, така и при лечението, което продължавало, се отразили зле върху психиката му. Силните болки от травмите му създава. особен дискомфорт. След злополуката станал напрегнат, тревожен и раздразнителен. Затворил се е в себе си, бил неуверен, особено, когато трябвало да общува с други хора. Изпитвал страх от автомобили. Травматичният шок и съпровождащите го тревожност, депресивни състояние и напрегнатост все още не били отминА.. Към настоящия момент страданията персистирА. като възстановяването му не било приключило. За времето на възстановяване разчитал на помощта и подкрепата на своите близки, поради невъзможността да се обслужва сам, като чувствал срам и безпокойство, че е в тяхна тежест. Освен причинените физически и психически болки и страдания, получил силен стрес и страх по време на инцидента, които щели да останат в съзнанието му завинаги. Счита, че причинените неудобства, болки и страдания следвало да бъдат компенсирани. Паричното обезщетение не можело да замести накрънените морални блага, но то би обезпечило удовлетворяването на други нужди, което до известна степен би могло да компенсира страданието и да постигне някакво, макар и минимално, за.чаване на неблагоприятните последици от претърпяното ПТП и причинените от него вреди. Справедливият размер на обезщетението възлизал на 170 000 лв. Следвало да бъде обезщетен и за претърпените от него имуществени вреди. Претендира съдът да постанови решение, с което да осъди ответника да му заплати сумата в размер на 100 000 лв., частично от 170 000 лв., представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в психически стрес, търпени болки и страдания, вследствие на причинените му телесни увреждания от настъпилото на 10.02.2023 г. ПТП, сумата от 1019,58 лв.- обезщетение за причинените имуществени вреди, ведно със законната лихва, считано от 18.02.2023 г. до окончателното изплащане. Претендира и направените разноски за производството.

Ответникът ЗК „Лев инс“ АД- гр.София е подал отговор по реда на чл.131 от ГПК, в който изразява становище за неоснователност на предявеният иск. Оспорва изложените в исковата молба твърдения по основанията на предявените претенции за неимуществени и имуществени вреди. Оспорва механизма и обстоятелствата, при които се осъществило произшествието. Оспорва твърдението, че единствената вина за настъпване на ПТП от

10.02.2022 г. била на водача Д. И., управлявал л.а. „Фолксваген“, модел „Пасат“, с рег. №P8018KH. Твърди, че пътното платно не било техническо изправно към момента на инцидента, имало заледряване и сняг на пътния участък, където настъпило ПТП-то, което било техническата причина за излизането на автомобила от пътното платно. Пътното платно не е било изчистено качествено от сняг и лед, което обстоятелство било предпоставка за липсата на сцепление между гумите и асфалта. Твърди също, че водачът И. не е имал техническа възможност да овладее автомобила. Пътят, на който настъпил инцидента бил общински, поради което счита, че отговорност за настъпилия пътен инцидент следвало да носи Община Русе, тъй като като стопанин на пътя не била положила дължимата грижа да осигури безопасно платно за движение на гражданите. Водачът на превозното средство бил поставен в положение на невъзможност да изпълни задълженията си и да предотврати настъпването на вредни последствия. Недоброто състояние на пътя в конкретния участък създавало условия за натрупване на сняг и лед на пътя, което довело и до заледряване на пътната настилка. Процесният автомобил попаднал върху заледената повърхност на пътя и това довело до ПТП-то. Твърди, че Общината била нормативно задължена да поддържа този път, но поради проявеното бездействие участъкът бил заснежен и заледен. Община Русе не извършила своевременно действия по опясъчаване и пръскане с препарати проти замръзване, а отделто от това и отводнителните съоръжения на пътя не са били в изправно състояние. Прови възражение за съпричиняване от страна на пострадалото лице с доводи, че същият не бил с поставен обезопасителен колан и с това допринесъл за настъпването на вредоносния резултат.

Оспорва твърденията за причинно-следствена връзка между заявените за обезщетяване неимуществени вреди и механизма на произшествието, както и твърденията за търпени неимуществени вреди, заявени като основание на предявените в настоящето производство иски претенции. Оспорва твърденията за търпени неимуществени вреди, както и техния интензитет, по причина от осъществено виновно противоправно поведение от застраховано при дружеството лице и които да са настъпили в причинна връзка с осъществяване на процесното произшествие. Оспорва твърдения от ищеца възстановителен период. Оспорва, че към настоящия момент ищецът бил с нарушено психическо и физическо здраве, вследствие на пътния инцидент. Оспорва предявените претенции за обезщетение за неимуществени вреди и по размер, като счита, че същите са в изключително завишен размер и не съответстват на принципа за справедливост по смисъла на чл.52 от ЗЗД.

С оглед на правоизключващите възражения, заявени във връзка с оспорването на главния иск, оспорва изцяло исковите за присъждане на законни лихви за претендираното обезщетение. Иска претенциите да бъдат отхвърлени като неоснователни. Претендира направените разноски за производството.

Третото лице- помагач на страна на ответника Община Русе счита предявеният иск за допустим и частично основателен. Оспорва наведените от ответника твърдения, че причина за настъпването на ПТП е проявеното бездействие от страна на Община Русе. Твърди, че са

извършили вменените им закона задължения по поддържане на пътния участък в състояние, което осигурява безопасност на гражданите.

След преценка на събраните по делото доказателства в тяхната съвкупност, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

От приетите по делото констативен протокол за ПТП с пострада А. №117/38 от 11.02.2023 г., приложеното ДП- пр.пр.№601/2023 г. по описа на ОП-Русе, медицинска документация, разходни документи, както и с приетата по делото КСМАТЕ се установява, че на на 10.02.2023 г. М. П. Л. в качеството му на пътник в лек автомолиб е претърпял ПТП, в резултат на което получил телесни увреждания.

Механизмът на ПТП, вида на телесните увреждания и възстановителния период са установени с приетата по делото КСМАТЕ, която съдът кредитира изцяло като обоснована, компетентно дадена, неоспорена от страните и като кореспондираща с отстранА.те доказателства по делото.

Съгласно експертизата на 10.02.2023 г., около 22:50 ч., през тъмната част на денонощието, лек автомобил „Фолксваген Пасат“ с рег.№Р 8018 КН, управляван от Д. И., се е движил по бул.„Христо Ботев“ в посока към бул.„Васил Левски" (кв. „Дружба" и „Чародейка") в гр.Русе. В автомобила, на предната дясна седалка, се е намирал М. Л.. Когато автомобилът се е намирал на бул.„Христо Ботев“ № 12, в района на магазин „Киа“, с около 80-100 km/h е напуснал платното за движение косо надясно, гледано по посока му на движение, преминал върху десния тротоар и се е ударил с централната си предна част в стълб от тролейбусната мрежа с №3086. Вследствие от произшествието е загинал водачът на автомобила и са причинени телесни увреждания на М. Л..

ПТП е настъпило на бул.„Христо Ботев“, на еднопосочното платно за движение, водещо към кв.„Дружба“ и „Чародейка“. В този район платното за движение е разделено на две ленти за движение от единична прекъсната линия. Лявата пътна лента е с ширина 3,80 м; дясната е с ширина 5,10м. Вдясно на платното за движение е била обозначена велоалея с ширина 2,45 м. След велоалеята вдясно има тротоар с ширина 2,90 м, отделен от платното за движение с бордюр, с височина 14 см. Платното за движение е с наклон на изкачване около 4=5 %, гледано по посоката на движение на автомобила - към кв.„Дружба“ и „Чародейка“. Не са установени пътни знаци. Произшествието е настъпило около 22:50 часа, не е имало валежи и мъгла. Пътната настилка е била заледена. При огледа на местопроизшествието, на платното за движение не са установени изкуствени или естествени неравности, които да са причина за произшествието. В метеорологичната справка, изх.№ 025/20.02.2023г. от НИМХ е записано, че към 22:45- 23:00 часа на 10.02.2023г. в района на произшествието температурата е била около минус 4°С. Записано е, че не са регистрирани валежи, мъгли и др. явления. Видимостта е била около 18000м. Земната повърхност (естествените терени) е била замръзнала, при започващо слабо осланяване. На отделни места е имало остатъчни петна снежно-ледени маси. На отделни

пътни и други настилки са били възможни частични залежания. В протокола за оглед на произшествието, пътната настилка в района на произшествието е установена залежена. Установеното залежване на пътната настилка по принцип е предпоставка за занасяне и загуба на устойчивостта на автомобилите. В конкретния случай има изготвена техническа експертиза № 270 на видеозапис от камера, намираща се на магазин „Куа“, от която се вижда, че преди удара процесният автомобил се движи нормално- с предната си част насочен по посоката си на движение, а непосредствено преди произшествието не се забелязва занасяне на някои от мостовете на автомобила и предизвикано от това косо и неустойчиво движение. От обясненията на експерта, дадени в съдебно заседание се установява, че движението на автомобила към стълба е предначертано от действията на водача, няма занасяне в движението на автомобила преди удара, има косо движение- без каквато и да е било причина автомобилът се движи косо, насочен към стълба, но без занасяне, увеличаване на някой от мостовете му – преден или заден мост, а водачът е насочил автомобила без налице на друга външна причина за това. Експертите поясняват, че са намерили два флакона с „райски газ“- лекарствен препарат, който се използва в анестезиологията и води до промени и нарушение в съзнанието, тъй като е вид наркоза.

В експертизата е посочено също, че при удар на автомобили в твърдо неподвижно препятствие, за изчисляване скоростта му в момента на удара, най-добро приложение намира метода „Делта Ве“. За неговото прилагане е необходимо да се измери деформацията в равно отдалечени точки, както и широчината на деформацията. В конкретния случай е измерена само най-голямата деформация- 0,85 м. При оглед на автомобила е установено, че стрелката на скоростомера е в показани 100 km/h. На приложените снимки към огледния протокол и в протокола за оглед на веществените доказателства е видно, че вследствие от произшествието по автомобила са настъпили значителни деформации в предната му част. Най-дълбоката деформация в предната част е била около 0,85 м и е била разположена в средата на предната част на автомобила. Установено е, че двигателния отсек е деформирал таблото и детайлите пред пътуващите към тях. Тези деформации са характерни при удари на автомобили от типа като процесното произшествие и настъпили със скорости около 80-100 km/h.

С експертизата се установява още, че ударът за процесния автомобил в стълба е настъпил с централната му предна част, което се потвърждава, както от установените увреждания и деформации по автомобила, така и от анализирания запис. При това действията ускорения в момента на удара в стълба на телата, намиращите се в автомобила, са били насочени напред и слабо наляво, както и косо нагоре. В материалите в ДП има данни, че сработили двете предни въздушни възглавници. В експертната се сочи, че предните седалки на процесният лек автомобил „Фолксваген Пасат“ са оборудвани с триточкови колани. При огледа на произшествието не е установено състоянието и следите по колана на предното дясно място, на което се е намирал М. Л.. При огледа на веществените доказателства е установено, че предпазните колани, на мястото на водача и на пътника са липсвали от мястото си за закрепване към колонките. Анализирайки материалите от делото експертите са

посочили, че към момента на ПТП Л. е бил с поставен предпазен колан.

С експертизата се установява, че след удара действащите инерционни сили са били насочени назад и косо надясно. Отношение за това движение има въздушната възглавница. Разкъсноконтузната рана на главата и счупването на ребрата вдясно могат да се получат от контакт на тялото с детайли от вътрешната част на дясна предна врата и детайли от седалката на автомобила. Травматичните увреждания в областта на левия долен крайник отговарят бъдат получени от детайли от таблото на автомобила и под него, навлезли в купето при удара.

От представената медицинска документация и заключението на съдебния лекар е видно, че М. П. Л. е получил следните увреждания: Разкъсно-контузна рана на главата, в дясно тилно. Счупване на осмо и девето ребра в дясно. Охлузвания по предно-вътрешната повърхност на лява подбедрица. Счупване на тибиялния малеол на лява глезенна става. Счупване с изкълчване тип Лисфранк на ляво ходило (счупване на четвърта предходилна кост, счупване на латералната и средната клиидни кости), наложило артродеза, остеопластика и метална остеосинтеза. Отстраняване на част от металните импланти в областта на ляво ходило. При тези данни установените счупвания в областта на левия долен крайник на Л. следва да се преценяват по медико-биологичния признак: Трайно затрудняване на движенията на ляв долен крайник, за срок повече от тридесет дни. Останалите травматични увреждания следва да се преценяват по медикобиологичния признак: Временно разстройство на здравето, не опасно за живота.

По отношение на пострадалят е провеждано оперативно лечение, лекарствено лечение и физиотерапевтично лечение. Определеният възстановителен период от представените болнични листи е от 11.02.2023г. до 28.07.2023г.

В експертизата се сочи, че установените травматични увреждания могат да бъдат получени при правилно поставен предпазен колан, а като се има предвид скоростта на движение на автомобила, инерционните сили, повредите на автомобила и травматичните увреждания на пострадалия, следва да се приеме, че правилно поставения предпазен колан няма да възпрепятства достигането на тялото му до посочените автомобилни детайли и да намалява импулсната енергия на удара.

С експертизата се установява, че обективно изразени болки е имало след травмата, след оперативните интервенции, при извършване на манипулации и раздвижването на крайника. Намаляване е възстановяване на основната функция на крайника. Травматичното увреждане на клиидните кости е наложило оперативно унищожаване на полуподвижни стави на ходилните кости, водещо до слабо изразени нарушения на биомеханиката.

Експертът е посочил също, че представените документи за извършени разходи са във връзка с провежданото лечение по повод травматичните увреждания, получени при ПТП.

Съдът кредитира изцяло заключението на вещите лица като обективно и компетентно дадено, кореспондиращо на доказателствата по делото и като неоспорано от страните.

Видно от приетата по делото техническа експертиза на ВЛ Н., която съдът кредитира като неоспорена от страните, съгласно Техническата спецификация на АПИ, за да се подобри коефициента на сцепление на автомобилната гума с пътя, пътното покритие се изпълнява със сплитмастик-асфалт (грапав асфалтобетон с набита фракция), каквото е покритието в процесния участък от бул. „Христо Ботев“. При направения оглед на място към момента на ПТП е констатирано, че пътната настилка е видимо в добро състояние, без коловози, дупки, кръпки и улягания. В заключението експертът, след извършен анализ съгласно действащата „Методиката за измерване и оценка на повредите по пътните настилки на ГУП, сочи, че състоянието на процесния пътен участък от бул. „Христо Ботев“ в гр. Русе не се явява техническа причина, довела до процесния пътен инцидент на 10.02.2023г.

С показанията на св.М. А. се установява, че същият в качеството си на младши автоконтрольор в Сектор „Пътна полиция“ при ОДМВР- Русе е посетил процесното ПТП и забелязал лек автомобил „Фолксваген Пасат“, който се е забил в стълб. На мястото имало негови колеги от I-во РПУ и линейка. Видял, че водачът е починал на място, а пътникът бил жив. При него имало лекар от линейката. След това на мястото дошла и „Гражданска защита“, понеже пътникът бил заклещен и трябвало да го вадят. Като дежурен имал задължение да запази местопроизшествието, за да могат да се извършат съответните процесуалноследствени действия. Свидетелят сочи още, че имало много близки на пострада.те и трябвало да ги държат на разстояние.

С показанията на Г. Л.- майка на ищеца се установява, чеживее заедно със сина си М., а от съседка разбрала, че на 10.02.2023 г той претърпял пътен инцидент. Свидетелката сочи, че заедно с големия си син и със снаха си веднага тръгнали към мястото на катастрофата. На място установили, че катастрофата е тежка.Наложило се да изчакаат да срежат колата, да изведат сина, за да го видят. Същият бил неадекватен, не можел да говори, левият му крак бил счупен, имал кръв по лицето, устата, ръцете, рани по врата. Тогава не успяла да говори с него. С линейка бил откаран в болница „Канев“, където престоял 14 дни. При прегледите установили, че му била пукната главата, имал спукани ребра, счупен крак. Бил абсолютно обездвижен, 14 дни не ставал от леглото. Свидетелката сочи също, че му направили операция и след това бил с гипсова шина. През времето на болничния му престой го посещавали постоянно, но не разрешили да бъдат при него. Синът й споделял, че болките били неопишуеми и постоянно приемал болкоуспокояващи. Тези болки били докато го оперират и малко след това при престоя му в болницата. Болките продължили и след изписването му, за което продължил да приема болкоуспокояващи. Имал и други проблеми-разстройство. Болките продължили дълъг период от време.

Свидетелката сочи, че след изписването от болницата М. не можел да се обслужва сам, с баща му били неотлъчно до него, брат му също идвал да помага. Ползвали болнични, като

се редувА. тя и баща му. За период от четири месеца имал забрана да стъпва на крака и зза този периодте били непрекъснато до него. Той лежал, ставал само да ползва тоалетна, като използвал патерици. Ползвал помощни средства до месец август-септември 2023 година. При натоварване и промяна на времето се оплаквал от болки в крака. Не се бил възстановил напълно, продължавал да има импланти в крака, ползвал ортопедична стелка. През периода от време, в който била до него, се оплаквал, че го боли- кракът му бил подут, изпитвал дискомфорт, не можел да го свива. Свидетелката установява, че синът ѝ не си спомнял за катастрофата, нито какво са праВ. преди това. Сочил също, че М. бил футболист, имал планове, свързани с футбола, но катастрофата преобърнала живота му. Станал по-затворен, по-нервен, имал кошмари, сънят му бил неспокоен, спрял да играе футбол, защото не можел да върви, все още имал импланти и нямало как да тренира. От време на време се оплаквал от болки в крака и накуцвал. Започнал работа, но изпитвал болки при натоварване на крака. Престоят му от осем-девет месеца след катастрофата в дома им се отразило на живота му като цяло, на работата му. Същият работел като машинен оператор и цял ден бил „на крак“, работата изисквала движенията му да са по-бързи. След болничните се върнал на същата позиция, но се оплаквал, че върши нещата по-бавно. Отново започнал да ходи на фитнес, но не тренирал по начина, по който е тренирал преди това, залагал главно на коремните преси.

Свидетелката установява, че през периода, в който се възстановявал, синът ѝ имал болки в главата- първоначално по-чести, след това - от време на време, оплаквал се и от световъртеж. Провел и рехабилитация- четири курса. През месеците на възстановяване имал нужда от някой, който да го обслужва, включително да го къпе, да го облича, да го съблича.

С показанията на св. А. Л.- брат на ищеца, се установява, че до преди година и половина живеели заедно с брат си в дома на одителите им, както и че с него работят на едно и също място. Свидетелят сочи, че на 10.02.2023 г. бил на вечеря у родителите ми, когато съседката звъннала на вратата и ги уведомила, че е станала катастрофа с брат му. Веднага тръгналА. към мястото като започнал да звъни по телефона на брат си, но той не се обаждал. След третото позвъняване на телефона на брат ми някой вдигнал и казал, че е станала катастрофа и че единият е загинал. Не знаели дА. това е брат му или не. На мястото на катастрофата имало много полиции, които го оградилИ мястото и ги ни пусналА.. Брат му бил в безсъзнание и го отгара. в болницата. В лечебното заведение видял, че има охлузни рани и проблем с левия крак, който бил извит настрани. На следващия ден го посетил- той спял, трудно комуникирал, плачел, бил нервен, изпитвал силни болки. В болницата престоял 14 дни, но постоянно имал нужда от тях и затова непрекъснато ходели- както той, така и родителите им и негови приятели. Брат му бил постоянно на легло, с катетър. Обичайно гледал в една точка, не му се говорело много, обяснявал, че му се спи. Оплаквал се непрекъснато, че го болят главата, ребрата, гърбът, крака. След като го изписА. от болницата, останал вкъщи като родителите им вземА. постоянно болнични, защото трябвало да има някой при него. Той имал нужда от помощ- не трябвало да стъпва на крака си, нуждаел се от грижи, постоянно се оплаквал от болки в главата, крака, имал и кошмари. Не си спомнял за катастрофата. Свидетелят установява също, че М. се занимавал с футбол и

имал амбиции, но катастрофата променила всичко и затова казвал, че бил ядосан на Даниел. Свидетелят уточнява, че брат му бил ядосан на живота и на случилото се, защото целият му живот се обърнал, провалили се плановите му, не бил пълноценен в работата си, не бил пълноценен за себе си, за близките си.

С показанията на този свидетел се установява също, че два месеца след изписването му отново го приели в болницата, за да се премахнат иглите, които били в крака му. До месец септември-октомври 2023 година брат му ходел с патерици, след това ползвал канадка до края на месец октомври- началото на месец ноември, а към момента ходел без помощни средства, но при натоварване кракът му се подувал и накуцвал. Брат му започнал да работи, но след два-три часа, кракът му отичал и не можел да си върши работата като преди инцидента. Свидетелят посочва, че катастрофата се отразила сериозно на брат ми. Преди бил усмихнат, разговорлив, занимавал се активно със спорт- футбол и фитнес. Сега бил затворен- гледал в една точка, не искал да говори, ядосвал се от най-малкото. Винаги подхождал отговорно и изпълнявал възложените му задачи и сега се ядосвал, че не се чувства така, както е бил преди.

Свидетелят установява също, че М. имал белези- на капачката на левия крак имал присаждане на кост и там имал белег, имал белег на ходилото, но не били големи.

Съдът цени показанията на св.Л.а и св.Л. през призмата на чл.172 от ГПК и ги кредитира, тъй като същите са последователни, логични, кореспондират с останалите доказателства по делото като свидетелите сочат непосредствено възприети факти.

Към момента на ПТП за МПС- лек автомобил „Фолксваген Пасат“, с рег.№ 8018 КН е налице вадна застраховка „Гражданска отговорност“, сключена с ЗК „Лев инс“ АД- гр.София със застрахователна полица BG/22/122003719247. Пострадалият М. П. Л. е предявил писмена претенция, въз основа на която е била образувана щета №0000-1000-03-23-7245/29.03.2023 г. Няма данни до момента да е платено застрахователно обезщетение.

Въз основа на установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Предявен е пряк иск за заплащане на застрахователно обезщетение за причинени неимуществени и имуществени вреди с правно основание чл.432 от КЗ.

Съгласно разпоредба на чл.498, ал.3 от КЗ допустимостта на прекия иск на увреденото лице при настъпване на застрахователно събитие е обвързана от предявяване на претенция за плащане пред застрахователя по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и изтичане на тримесечен срок от искането за доброволно плащане. Цитираната правна норма въвежда допълнителна процесуална предпоставка за възникване на право на иск на увреденото лице. При проверка на предпоставките, обуславящи правото на иск, се дължи проверка както на общите условия, от които зависи съществуването му, така и на специалните предпоставки – в случая заявена писмена претенция от страна на пострадалия за доброволно плащане на застрахователно обезщетение и изтичане на тримесечния срок, регламентиран в чл.496, ал.1 от КЗ, респ. наличие на отказ да се плати.

В настоящият случай тези предпоставки са нА.це. Ищецът е отправил писмена претенция до ответното застрахователно дружество на 29.03.2023 г., въз основа на която е била образувана щета №0000-1000-03-23-7245/29.03.2023 г. като в установения в закона срок ответното застрахователно дружество не се е произнесло по искането. Липсата на произнасяне следва да се приравни на отказ да се плати застрахователно обезщетение. Изтичането на установения срок и липсата на произнасяне са породили правният интерес от исковата защита. Това дава основание да се приеме, че предявеният иск е допустим, тъй като са нА.це както общите, така и специалните процесуални предпоставки, визирани в КЗ и същият следва да се разгледа по същество.

Съгласно разпоредбата на чл.432 от КЗ, на която е основана исковата претенция, при нА.чие на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ между застраховател и водач на МПС, увреденото трето лице има право да предяви иск срещу застрахователя, който по силата на договорната отговорност следва да го обезщети за всички претърпени вреди.

Цитираната разпоредба сочи, че отговорността на застрахователя за заплащане на застрахователно обезщетение е функционално обусловена от деликтната отговорност на застрахованото лице. При настъпване на застрахователното събитие в полза на увреденото лице възниква субективното право на деликтно обезщетение, както и прякото право на застрахователно обезщетение.

За да бъде ангажирана отговорността на застрахователя на това основание, в доказателствена тежест на ищцовата страна е да установи нА.чието на претърпени вреди от вИ.но поведение на водач на МПС, който е застраховано лице при застраховател по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“.

В процеса следва да се установяват и елементите от фактическия състав на непозволеното увреждане, основаващо се на нарушението на правната норма, изискваща да не се увреждат субективните права, имуществото и телесната цялост на другите физически лица. Регламентираното в чл.45 от ЗЗД задължение за поправяне на вредите има обезщетителен характер. На обезщетение подлежат всички вреди- както имуществените, така и неимуществените, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, като последните се определят от съда по справедливост / чл.51 и чл.52 от ЗЗД/.

Непозволеното увреждане, регламентирано в чл.45 и сл. от ЗЗД е сложен юридически факт, елементите на който са: деяние, вреда, противоправност на деянието, причинна връзка и вината, която съгласно чл.45, ал.2 от ЗЗД се предполага.

Основният елемент на непозволеното увреждане е **вредата**. Тя се схваща като промяна чрез смущение, накърняване и унищожаване на благата на човека, представляващи неговото имущество, права, телесна цялост и здраве, душевност и психическо състояние. нА.чието на вреда следва да се докаже в процеса като тежестта на доказване лежи върху ищеца.

Деянието, което трябва да е противоправно, е конкретна човешка постъпка, а причинната връзка е обединяващият елемент на фактическия състав.

За да бъде ангажирана обезщетителната отговорност за неимуществени и имуществени вреди, в процеса следва да се установят горепосочените елементи от фактическия състав на непозволеното увреждане, както и да не е осъществено обратното доказване- т.е. оборването на законоустановената презумпция за ви.ност.

По се установи по категоричен начин, че на 10.02.2023 г. в гр.Русе е настъпило ПТП с лек автомобил „Фолксваген Пасат“, рег.№ P8018 КН, управляван от Д. И.- починал на място и в който автомобил е пътувал в качеството си на пътник М. П. Л.. Механизмът на ПТП и техническите причини са подробно описани в приетата по делото КСМАТЕ и техническа експертиза, които съдът възприема изцяло.

От експертизата и обясненията на ВЛ, дадени в съдебно заседание, се установи по категоричен начин, че скоростта на лекия автомобил е била между 80-100 км/ч- над допустима по закон, както и че движението на автомобила към стълба е предначертано от действията на водача- няма занасяне в движението на автомобила преди удара, има косо движение- без каквато и да е било причина автомобилът се движи косо, насочен към стълба, но без занасяне, увеличаване на някой от мостовете му – преден или заден мост. Екпертът сочи, че водачът е насочил автомобила към стълба, в който се е ударил, без на.чие на друга външна причина за това.

Съобразявайки установения механизъм на ПТП, съдът приема, че същото е настъпило в резултат на ви.ното и противоправно поведение на водача на ПТП, който в нарушение на правилата за движение- чл.20 от ЗДвП е управлявал МПС с превишена скорост, респ. несъобразена скорост. Действията на водача са в разрез с правилата за движение по пътищата, регламентира в ЗДП, тъй като същоият без външна обективна причина, е насочил движение на лекия автомобил към стълба, в който се е ударил.

Доводите на ответника, че ПТП е настъпило в резултат на състоянието на пътното платно са неоснователни с оглед установеното добро технологично състояние на пътната настилка- без коловози, дупки, кръпки и улягания, поради което не е на.це твърдяното бездействие от страна на Община Русе. Описаното в огледния протокол заледряване на пътната настилка няма връзка с ПТП, тъй като последното е настъпило в резултат от целенасочено поведение на водача, а не е в резултат на занасяне или увеличаване на мостовете на автомобила.

Установи се, че в резултат на ПТП - като негова пряка и непосредствена последица, ищецът е получил травматични увреждания- Разкъсно-контузна рана на главата, в дясно тилно. Счупване на осмо и девето ребра в дясно. Охлузвания по предно-вътрешната повърхност на лява подбедрица. Счупване на тибиялния малеол на лява глезенна става. Счупване с изкълчване тип Лисфранк на ляво ходило (счупване на четвърта предходилна кост, счупване на латералната и средната кли.идни кости), наложило артродеза, остеопластика и метална остеосинтеза. Отстраняване на част от металните импланти в областта на ляво ходило.

Получините от ищеца телесни увреждания са с характер на средна и лека телесни

повреди като по отношение на същия е било провеждано оперативно лечение, лекарствено лечение и физиотерапевтично лечение. От представените болнични листи и заключението на приетата експертиза възстановителния период е за период от близо шест месеца- 11.02.2023г. до 28.07.2023г. , през който същият е бил във временна неработоспособност

Получините от ищеца травматични увреждания, свързаните с тях оперативни интервенции и провеждано лечение са му причинили болки и страдания, същият станал по-затровен, по-раздразнителен, нуждаел се от грижи в ежедневието си, не можел да тренира, имал кошмари, ядосвал се на живота, отказал се от мечтите си, свързани с футбола./св.Л.а и св.Л./.

Установи се, че за проведеното лечение ищецът е напирвил разходи в общ размер на 1019.58 лв.

При тези факти съдът приема, че в резултат на ВИ.ното и противоправно поведение на водач на МПС, на ищеца са причинени вреди от неимуществен и имуществен характер, които следва да бъдат обезщетени.

Към момента на ПТП е на.це вА.ден застрахователен договор „Гражданска отговорност“, сключен с ответното застрахователно дружество.

Този факт дава основание да се приеме, че към момента на деликта ВИ.ният водач е имал качеството на застраховано лице, поради което следва да се приеме, че е настъпил застрахователният риск по сключената с ответника застраховка „Гражданска отговорност“. С оглед на това съдът приема, че за ищцовата страна е възникнало субективното право на застрахователно обезщетение, регламентирано в чл.432 от КЗ.

Съгласно чл.52 от ЗЗД размерът на дължимото обезщетение за неимуществените вреди следва да се определи от съда по справедливост. Понятието „справедливост“ няма абстрактен характер. То е свързано с преценка на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които следва да бъдат съобразени при определяне на размера. При ангажиране на отговорността на застрахователя следва да се съобразят и конкретните икономически условия в страната, а като ориентир за размера на дължимите обезщетения следва да се вземат предвид и съответните нива на застрахователно покритие към релевантния за определяне на обезщетенията момент, в който смисъл е трайно установената съдебна практика.

Съдът като съобразява, начина на извършване на деликта, получените от ищеца множество травматични увреждания, наложили оперативни интервенции и престой в лечебно заведение, продължителността на възстановителния период, при съобразяване на възрастта на пострадА.я, вида, характера и интензитета на причинените болки и страдания, преживеният шок от инцидента, последвА.те негативни психични преживявания, настъпилата промяна в начина му на живот и емоционално състояние, както и икономическата конюнктура, приема, че справедливия размер на дължимото обезщетение е в размер на 40 000 лв.

Ответното дружество е направило възражение за съпричиняване по смисъла на чл.51,

ал.2 от ЗЗД от страна на пострадА.я.

За да бъде намалено обезщетението за вреди с оглед разпоредбата на чл.51, ал.2 от ЗЗД, увреденият трябва да е допринесъл за тяхното настъпване. Необходимо е обаче този принос да е конкретен- т.е. да се изразява в извършването на определени действия или въздържането от такива действия от страна на увреденото лице. Съпричиняване на вредоносния резултат ще е нА.це само, ако именно поведението на увредения е станало причина или е повлияло по някакъв начин върху действията на причинителя на вредата.

В доказателствена тежест на ответника е да установи наведените твърдения за съпричиняване на пострадА.я.

Възражението на ответника за съпричиняване поради пътуване без поставен предпазен колан е неоснователно.

С приетата по делото експертиза се установи по категоричен начин, че ищецът е бил с поставен предпазен колан. Отделто от това ползването на колан няма пряко отношение към травмите, тъй като същите могат да се получат и при правилно поставен предпазен колан.

С оглед на заключението на експертите съдът приема, че не е нА.це заявеното съпричиняване, която да породи последиците на чл.51, ал.2 от ЗЗД.

Предявеният иск за заплащане на обезщетение за причинени неимуществени вреди е основателен и следва да се уважи до размер на 40 000 лв., а над тази сума искът следва да се отхвърли.

Искът за заплащане на обезщетение за причинени имуществени вреди е основателен. По делото се установи, че за проведеното лечение ищецът е направил разходи, които съгласно представените разходооправдателни документи възлизат на 1019.58 лв. Разходите имат характер на имуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, поради което подлежат на репарирание. С оглед тна това искът следва да бъде уважен в претендирания размер.

Съгласно чл.497 от КЗ във вр.чл.429 от КЗ законната лихва се дължи от датата на писменото уведомяване-29.03.2023г. Мораторната лихва е претендирана от 18.02.2023 г.- момент, предхождащ подаването на писмената претенция, поради което за периода от 18.02.2023 г.- 29.03.2023 г. претенцията е неоснователна и следва да се отхвърли.

Разноските по делото следва да се определят съобразно правилата на чл.78 от ГПК.

Ищецът е освободен от заплащането на държавта такса и разноски по делото и не е извършвал такива. Същият е представляван от адвокат безплатно, като е поискано присъждане на адв. възнаграждение по реда на чл.83, ал.2 от ЗА.

Съдът като съобразява предмета на спора, както и обема на оказана адв. защита, намира, че в полза на адв.П. К. следва да се присъди адв. възнаграждение в размер на 400 лв. При определяне на размера на възнаграждението съдът съобрази и решение от 25.01.2024 г. по дело С-438/22 на СЕС. С оглед задължителния характер на даденото от СЕС тълкуване на чл.101, пар.1 от ДФЕС определените с Наредба №1/2024 г. минимални размери на адв.

възнаграждения не са задължителни и не обвързват съда.

По делото ответникът е направил разноски в размер на 1030 лв.- депозити за вещи лица и свидетел. Ответникът е представяван от адвокат, но липсват доказателства относно размера на договорено възнаграждение. Представеното платежно нареждане за извършено плащане на адв. хонорар не съставлява доказателство, че възнаграждението е платено именно във връзка с осъществено процесуално представителство по настоящото производство, поради което съдът не го съобразява при определяне на направените от ответника разноски.

С оглед на отхвърлената част от иска в полза на ответника следва да се присъдят разноски в размер на 618 лв.

Ответникът следва да заплати и дължимата държавна такса за производството в размер на 1600 лв.

По изложените съображения Русенският окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗК Лев инс“ АД- гр.София, ЕИК121130788 да заплати на М. П. Л., ЕГН ***** от ***** сумата в размер на 40 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на ПТП, както и сумата в размер на 1019.58 лв.- обезщетение за причинени имуществени вреди, ведно със законната лихва върху посочените суми, считано от 29.03.2023г. до окончателното плащане.

ОТХВЪРЛЯ иска за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в останалата му част над сумата 40 000 лв. до размер на 100 000 лв.

ОТХВЪРЛЯ предявеният иск за заплащане на лихва за забава за периода 18.02.2023 г.- 29.03.2023 г. като неоснователен.

ОСЪЖДА М. П. Л., ЕГН ***** от ***** да заплати на „ЗК Лев инс“ АД- гр.София сумата в размер на 618 лв. разноски за производството.

ОСЪЖДА „ЗК Лев инс“ АД- гр.София да заплати на основание чл.38, ал.2 от ЗА на адв. П. К. адв. възнаграждение в размер на 400 лв.

ОСЪЖДА „ЗК Лев инс“ АД- гр.София да заплати по сметка на Русенския окръжен съд държавна такса в размер на 1600 лв.

Решението е постановено при участието на Община Русе като трето лице- помагач на страната на „ЗК Лев инс“ АД- гр.София.

Решението може да се обжалва пред ВТАС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Русе: _____